

BÁO CÁO

DỰ BÁO KỸ NĂNG NGHỀ NGÀNH LOGISTICS

BẢN CẬP NHẬT 2024

(Bản tóm tắt)

LỜI GIỚI THIỆU

Dự báo nhu cầu lao động được cho là một trong những nhiệm vụ quan trọng và cần thiết gắn liền với chiến lược phát triển kinh tế - xã hội cũng như chiến lược phát triển của từng ngành kinh tế.

Tuy nhiên, trên thực tế việc thực hiện công tác dự báo nhu cầu kỹ năng tại Việt Nam hiện nay vẫn gặp nhiều hạn chế về nguồn lực, cách thức triển khai cũng như sự phối hợp đồng bộ của các bên liên quan, đặc biệt là thiếu vắng sự tham gia trực tiếp của người sử dụng lao động – bên mua trên thị trường lao động.

Báo cáo dự báo kỹ năng ngành logistics được xây dựng trong bối cảnh Chính phủ xác định phát triển nguồn nhân lực là một phần trong 5 nhiệm vụ trọng tâm cho phát triển kinh tế xã hội của Việt Nam trong thời gian tới; cải thiện chất lượng dịch vụ logistics và phát triển cơ sở hạ tầng được coi là nhân tố quan trọng thúc đẩy khả năng cạnh tranh của nền kinh tế.

Báo cáo Dự báo kỹ năng ngành Logistics 2021 - 2023 được

Hội đồng Tư vấn Kỹ năng nghề - ngành Logistics thực hiện dưới sự dẫn dắt của PGS. Tiến sĩ Thái Văn Vinh, Đại học RMIT Melbourne.

Các thành viên của nhóm nghiên cứu bao gồm:

1. Bà Bùi Thị Ninh - VCCI-HCM
2. Ông Nguyễn Hồng Hải - Công ty Lita Express
3. Bà Cao Thị Quỳnh Giao - Tạp chí VN Shipping Gazette
4. Bà Bùi Đỗ Ngân Giang - Tạp chí VN Shipping Gazette
5. Bà Chu Thị Huệ - Trường ĐH GTVT Tp.HCM
6. Ông Nguyễn Minh Tuấn - Trường CĐ Công Nghệ Thủ Đức
7. Ông Dương Quốc Việt - Trường CĐ Công Nghệ Thủ Đức
8. Ông Hoàng Thái Sơn
Văn phòng Hội đồng quốc gia Giáo dục và Phát triển nhân lực
9. Ông Nguyễn Cẩm Tuấn - Công ty OPL Logistics

Báo cáo do Bộ Ngoại giao và Thương mại Úc tài trợ thông qua chương trình Úc cùng Việt Nam phát triển nguồn nhân lực (Aus4Skills), Tổng cục Giáo dục Nghề nghiệp và Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam chi nhánh thành phố Hồ Chí Minh đã hỗ trợ thực hiện.

**Sự ra đời của
Hội đồng Tư vấn kỹ năng nghề ngành logistics (LIRC)
với các thành viên sáng lập cùng thực hiện
các chức năng chính theo mô hình của Úc.**

Tổng cục Giáo dục nghề nghiệp

**Hiệp hội Doanh nghiệp
Dịch vụ Logistics Việt Nam**

Sở LĐTBXH TPHCM

**Các doanh nghiệp hoạt động
trong lĩnh vực Logistics**

**Các trường cao đẳng
và trung cấp nghề**

Trong đó, Hội đồng tập trung trước mắt vào việc thúc đẩy sự hợp tác mạnh mẽ và thiết thực giữa nhà trường và doanh nghiệp, xây dựng các tiêu chuẩn nghề, tiêu chuẩn kỹ năng nghề, các báo cáo chuyên ngành liên quan đến phát triển nguồn nhân lực, đặc biệt xây dựng Báo cáo Dự báo kỹ năng nghề cho ngành Logistics.

Báo cáo Dự báo kỹ năng nghề cho ngành Logistics được thực hiện bởi:

Đây là báo cáo Dự báo kỹ năng nghề đầu tiên được xây dựng dựa vào nhu cầu của ngành với sự tham gia trực tiếp từ các doanh nghiệp Logistics.

Mục tiêu:

Dưới tác động của những thay đổi được tạo ra do yêu cầu của Cách Mạng CN 4.0 và đại dịch COVID-19

Cung cấp thông tin thực tế, hệ thống về kỹ năng nghề cho ngành Logistics giai đoạn 2021-2023

Thực hiện chức năng cốt lõi của Hội đồng kỹ năng nghề theo mô hình doanh nghiệp dẫn dắt

Đáp ứng được sự thay đổi của thị trường lao động trong thời gian tới

Góp phần mang đến những đề xuất có tính khuyến nghị cho đào tạo nguồn nhân lực một cách thực tế, hiệu quả

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Để thực hiện báo cáo này, nhóm nghiên cứu đã đầu tư nhiều tâm huyết, áp dụng và tuân thủ chặt chẽ phương pháp luận khoa học theo 3 giai đoạn chính như sau:

▶ **Giai đoạn 1:**

Khảo cứu tài liệu, thu thập và phân tích dữ liệu thứ cấp nhằm có những phân tích và nhận định ban đầu về ngành logistics ở Việt Nam, cung cầu nhân lực và các xu thế phát triển.

▶ **Giai đoạn 2:**

Với sự tham gia của đại diện 15 đơn vị - những người giữ vị trí quản lý nhân sự, điều hành: DN cung cấp dịch vụ logistics; DN sản xuất, xuất khẩu; Đại diện Hiệp hội DN Logistics và Hiệp hội DN ngành nghề tại mỗi cuộc thảo luận nhóm.

Tại các cuộc thảo luận nhóm:

- Hồ Chí Minh: 22/01/2021
- Hà Nội: 27/01/2021
- Cần Thơ: 26/03/2021

Đánh giá về thực trạng
nhu cầu nguồn nhân lực

Xác định những năng lực
yêu cầu tương thích với
xu hướng phát triển ngành

**Nội dung
thảo luận**

Đánh giá các xu hướng phát triển ngành
và tác động đến nhu cầu nhân lực

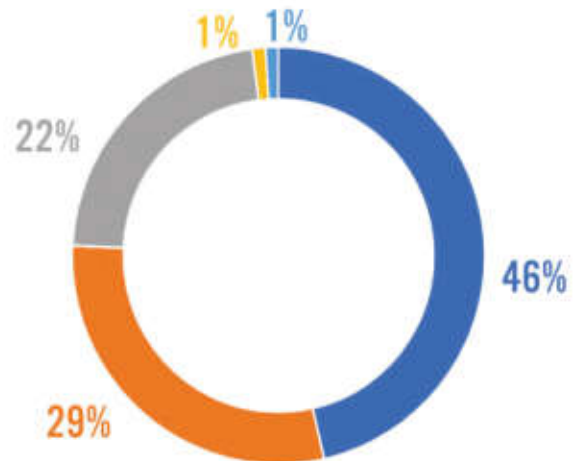
Giai đoạn 3:

Khảo sát bằng bảng hỏi dựa trên kết quả vị trí kiểm nghiệm định tính và phân tích kết quả dữ liệu thu được từ DN logistics và DN sản xuất trong nhiều phân ngành khác nhau.

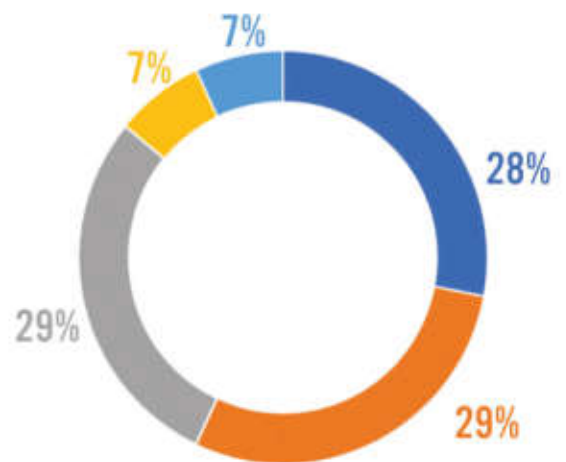
Cuối cùng, nhóm nghiên cứu đưa ra các đề xuất, kiến nghị thông qua việc tổng hợp các kết quả đạt được từ các giai đoạn nêu trên.

CÁC KẾT QUẢ CHÍNH

THÔNG TIN CHUNG VỀ CÁC DOANH NGHIỆP THAM GIA KHẢO SÁT

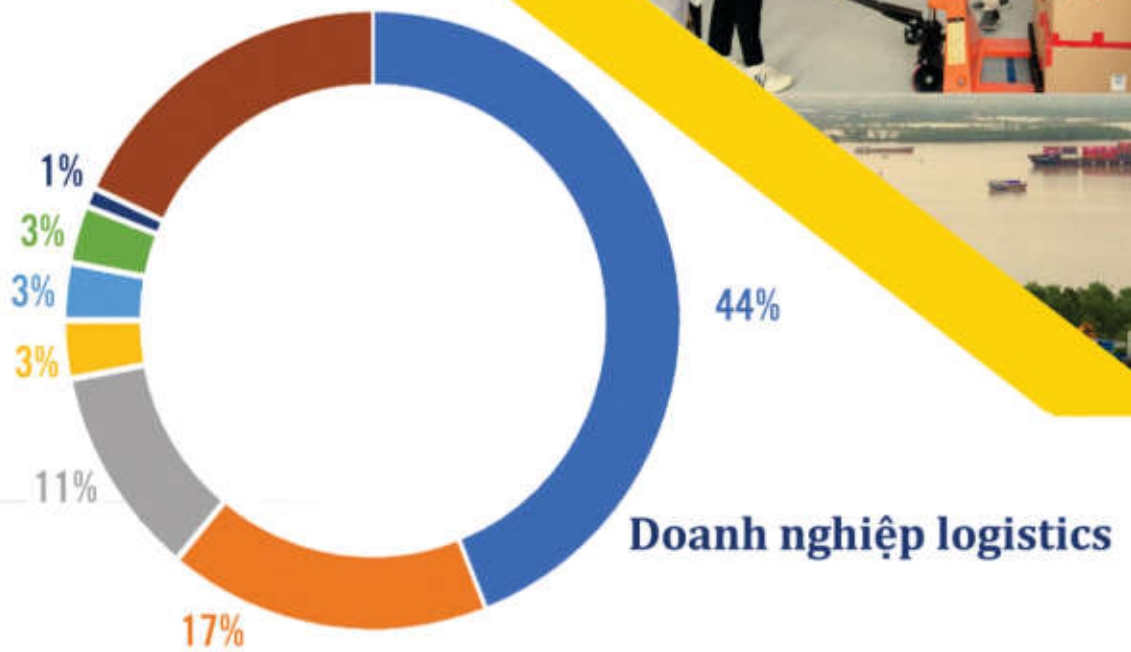
Doanh nghiệp logistics

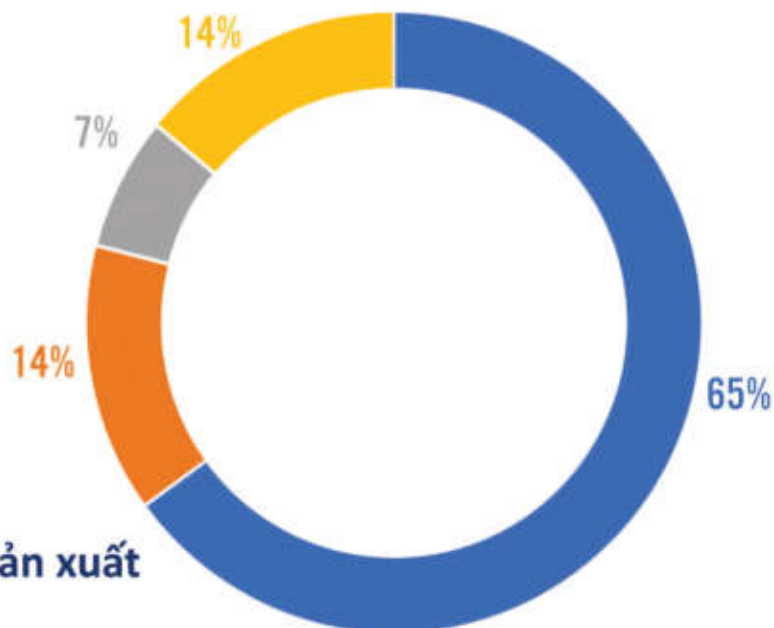
Các công ty sản xuất

- Công ty TNHH
- Công ty cổ phần
- Công ty nhà nước
- Công ty nước ngoài
- Công ty liên doanh

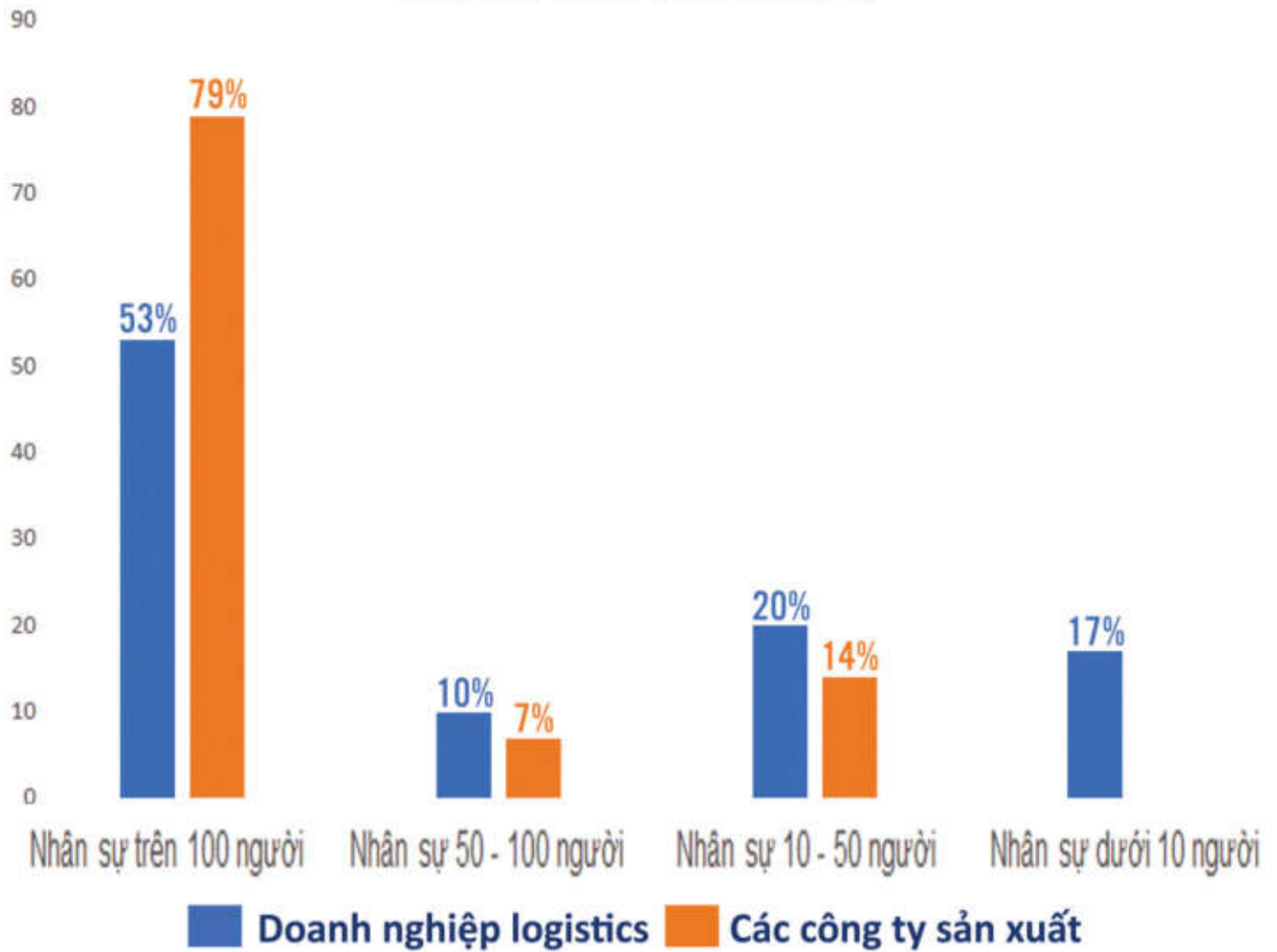
- Công ty giao nhận logistics
- Công ty đa dịch vụ
- Các hãng tàu
- công ty vận tải đường sắt
- Công ty đường bộ
- Công ty thủy nội địa và cảng biển
- Công ty chuyển phát nhanh và ICD/kho hàng
- Các loại hình doanh nghiệp khác

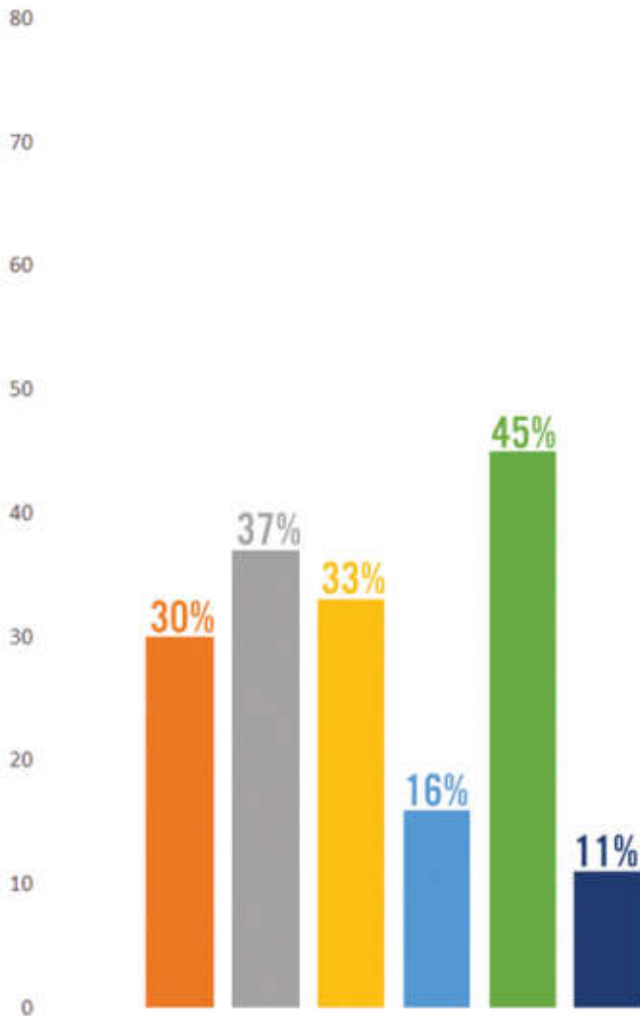

- Doanh nghiệp xuất khẩu hàng hóa
- Doanh nghiệp phân phối hàng hóa nội địa
- Doanh nghiệp gia công hàng hóa cho nước ngoài
- Doanh nghiệp hoạt động đa ngành và doanh nghiệp sản xuất lĩnh vực khác

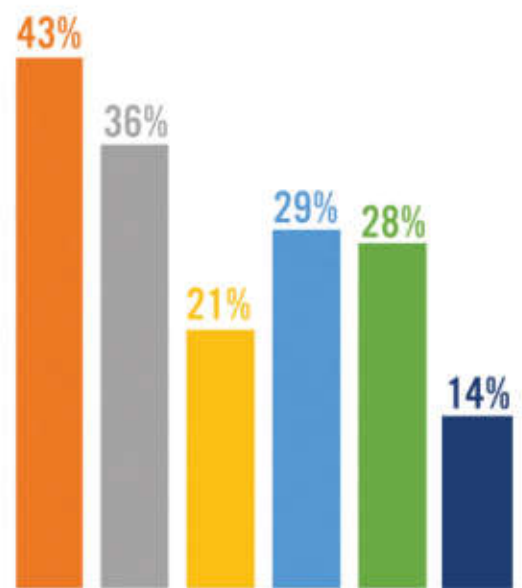
CÁC KẾT QUẢ CHÍNH

THÔNG TIN CHUNG VỀ CÁC DOANH NGHIỆP THAM GIA KHẢO SÁT

Doanh nghiệp logistics

Các công ty sản xuất

- Quản lý cấp cao
- Quản lý cấp phòng
- Nhân viên
- Thời gian công tác từ 6-10 năm
- Thời gian công tác từ 1 - 5 năm
- Thời gian công tác dưới 1 năm

CÁC VỊ TRÍ NHÂN SỰ LOGISTICS ĐANG THIẾU HỤT VÀ GIẢI PHÁP

Nguồn nhân lực logistics tại các doanh nghiệp logistics và sản xuất của Việt Nam luôn ở trong tình trạng thiếu hụt nghiêm trọng.

Các vị trí công việc đang thiếu hụt nhiều nhất:

Các vị trí đang thiếu nhân sự logistics vì khó tuyển dụng:

Cùng với sự phát triển mạnh mẽ của nền công nghiệp 4.0, các doanh nghiệp cũng áp dụng nhiều công nghệ hiện đại trong sản xuất kinh doanh, nên việc thiếu nhân sự có trình độ về lĩnh vực công nghệ thông tin là điều có thể hiểu được và là một thực trạng cần sớm có biện pháp khắc phục.

Một số vị trí công việc khó tuyển dụng: vận hành kho và kiểm tra chất lượng, vị trí hành chính/điều phối logistics, chứng từ xuất nhập khẩu, KD logistics, giao nhận xếp dỡ hàng hóa, mua hàng, quản lý tồn kho và thu hồi hàng về, cũng như sự thiếu hụt những nhân viên kỹ thuật có kinh nghiệm tại doanh nghiệp sản xuất.

Các DN logistics và sản xuất nhất trí cao về các lý do khó tuyển dụng: ứng viên thiếu kinh nghiệm, thiếu kiến thức và kỹ năng chuyên môn.

Ngoài ra, một số vị trí đòi hỏi nhiều về thời gian và áp lực công việc cũng là nguyên nhân dẫn đến việc khó tuyển dụng: ngoại ngữ, thiếu chứng chỉ chuyên ngành, môi trường lao động đặc thù có thể ảnh hưởng đến sức khỏe (trong kho lạnh, làm ca đêm, ...), thời gian làm việc nhiều giờ, mức lương ít cạnh tranh, yêu cầu cam kết làm việc dài hạn hay thị trường cạnh tranh...

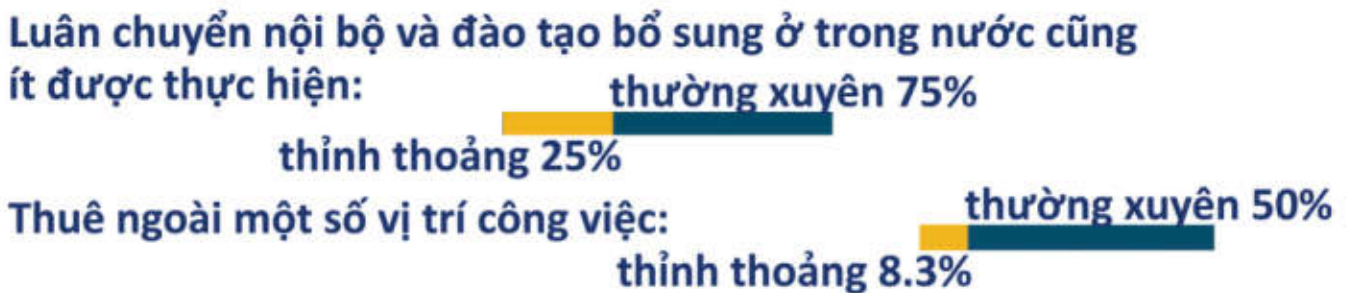
Giải pháp cho vấn đề thiếu hụt nhân sự của doanh nghiệp logistics:

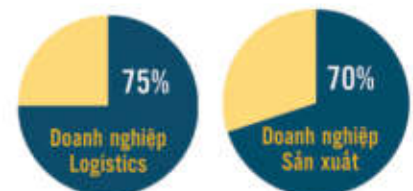
Thuê ngoài một số vị trí, sắp xếp nhân viên có kỹ năng làm việc thêm giờ (tăng ca), luân chuyển nội bộ và đào tạo bổ sung trong nước:

Giải pháp cho vấn đề thiếu hụt nhân sự của doanh nghiệp sản xuất:

Giải pháp tìm kiếm các nguồn tuyển dụng mới chỉ ra cơ hội cũng như thách thức về việc đào tạo sinh viên đủ về lượng và đúng về chất, đáp ứng được yêu cầu và nhu cầu của thị trường lao động.

TẦM QUAN TRỌNG VÀ MỨC ĐỘ SỞ HỮU CÁC KIẾN THỨC VÀ KỸ NĂNG LOGISTICS

5 kiến thức và kỹ năng logistics quan trọng nhất đối với thành công trong công việc của nhân sự logistics:

Các DN logistics:	Các DN sản xuất:
Ngoại ngữ	Ngoại ngữ
Công nghệ thông tin	Công nghệ thông tin
Lập kế hoạch phương tiện, thiết bị	Lập kế hoạch phương tiện, thiết bị
Hiểu và sử dụng thuật ngữ logistics	Quản trị thu mua
Quản trị vận tải	Quản trị đơn hàng

3 kiến thức và kỹ năng logistics mà nhân sự logistics đang sở hữu:

Mức trung bình cao:

Hiểu, sử dụng thuật ngữ logistics Hiểu, sử dụng thuật ngữ logistics
Quản trị vận tải Quản trị thu mua
Quản trị đơn hàng Lập kế hoạch phương tiện, thiết bị

Mức trung bình thấp:

Kỹ năng về quản trị thu mua Vận hành phương tiện và thiết bị
Quản trị kho hàng Ngoại ngữ
Đóng gói và xử lý bao bì Sử dụng các phần mềm logistics

Kết quả khảo sát cũng cho thấy rằng, nhìn chung mức độ sở hữu hiện tại các kiến thức và kỹ năng logistics ở các doanh nghiệp ở mức trung bình và đang tiến gần đến mức cao.

Việc sở hữu kiến thức và kỹ năng được đánh giá ở mức quan trọng và khá quan trọng khác như vận hành phương tiện và thiết bị, ngoại ngữ, sử dụng các phần mềm về logistics, quản trị thu mua và quản trị kho hàng chỉ đang ở mức trung bình thấp.

5 kiến thức và kỹ năng logistics mà có sự khác biệt lớn nhất giữa nhận thức về tầm quan trọng và mức độ sở hữu của doanh nghiệp logistics và doanh nghiệp sản xuất:

Ngoại ngữ

Công nghệ thông tin

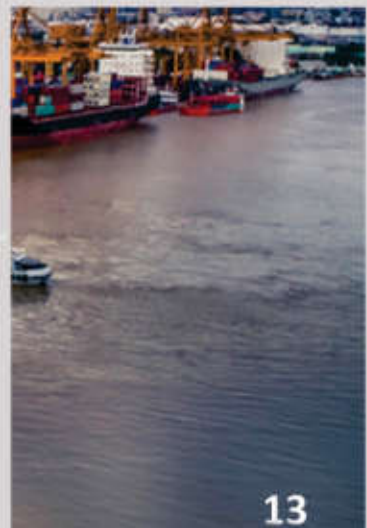

Quản trị logistics ngược
(thu hồi, xử lý hàng...)

Quản trị kho hàng
Quản trị đơn hàng

Lập kế hoạch phương tiện, thiết bị
Vận hành phương tiện, thiết bị

Sử dụng phần mềm logistics

TẦM QUAN TRỌNG VÀ MỨC ĐỘ SỞ HỮU CÁC THÁI ĐỘ VÀ KHẢ NĂNG THIẾT YẾU KHÁC

Kết quả báo cáo đã chỉ ra rằng, 6 thái độ và khả năng được các doanh nghiệp logistics và sản xuất đánh giá cao về tầm quan trọng đối với thành công trong công việc của nhân sự logistics:

Tuân thủ quy định, chính sách
(bảo mật thông DN)

01

02

Tích cực trong công việc

03

Thích nghi áp lực
công việc cao

04

05

06

Tính trung thực

Lập kế hoạch công việc

Giải quyết vấn đề

Ngoài ra, 3 thái độ và khả năng mà nhân sự logistics đang sở hữu ở các công ty và doanh nghiệp logistics:

Mức cao:

Tuân thủ quy định, chính sách
(bảo mật thông tin DN)

Tính trung thực

Thích nghi với áp lực
công việc cao

Mức thấp:

Phán đoán, quan sát, suy nghĩ,
phân tích và ra quyết định

Tính sáng tạo

Lập kế hoạch công việc

Trong khi đó, nhìn chung mức độ sở hữu các thái độ và khả năng thiết yếu ở các DN sản xuất là thấp hơn so với các DN logistics:

Mức trung bình cao:

Tuân thủ quy định, chính sách
(bảo mật thông tin DN)

Tính trung thực

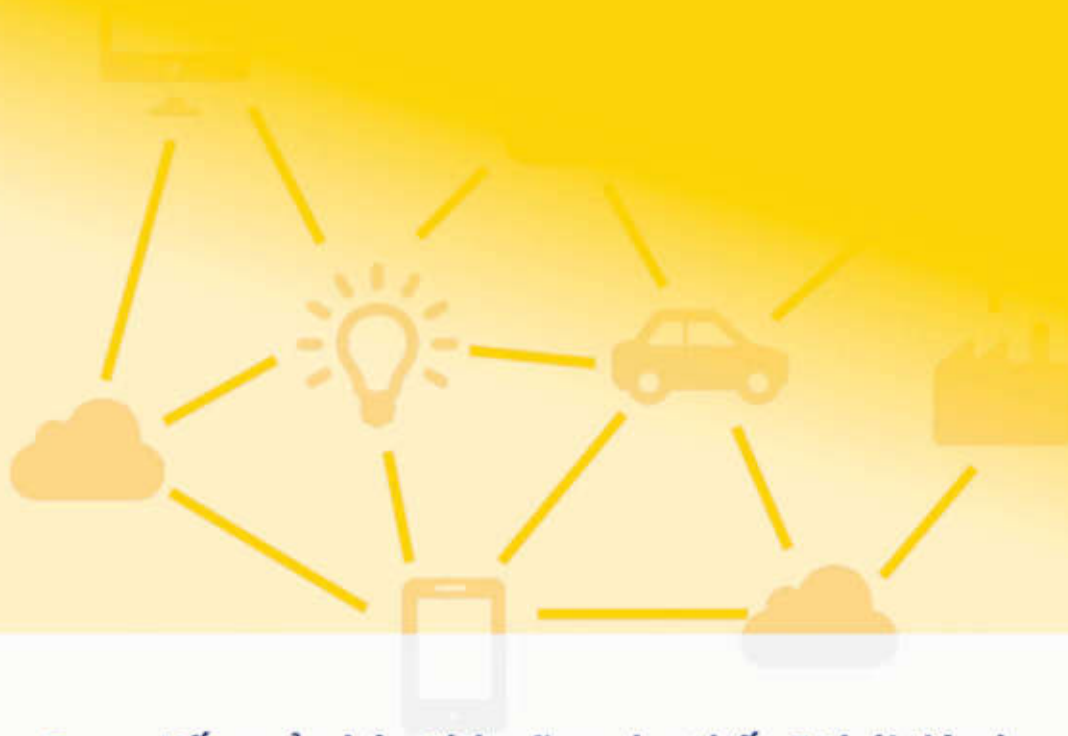
Thích nghi áp lực công việc cao

Mức thấp, trung bình thấp:

Phán đoán cảm xúc

Tính sáng tạo

Tính kiên trì và nhẫn nại,
thương lượng và đàm phán

Kết quả phân tích cũng cho thấy 5 thái độ và khả năng thiết yếu có sự khác biệt lớn nhất giữa nhận thức về tầm quan trọng và mức độ sở hữu hiện tại ở các doanh nghiệp:

Các doanh nghiệp logistics

Các doanh nghiệp sản xuất

Lập kế hoạch công việc

Lập kế hoạch công việc

Quan sát, suy nghĩ, phân tích, quyết định

Quan sát, suy nghĩ, phân tích, quyết định

Giao tiếp bằng lời nói và văn bản

Giao tiếp bằng lời nói và văn bản

Giải quyết vấn đề

Tích cực trong công việc

Tính sáng tạo

Tính kiên trì, nhẫn nại

Trong việc đánh giá, so sánh về tầm quan trọng và mức độ sở hữu các kiến thức và kỹ năng về logistics cũng như các thái độ, khả năng thiết yếu khác.

Nhóm nghiên cứu cũng chỉ ra rằng doanh nghiệp cần chú trọng:

Liên tục duy trì bền vững nhóm kiến thức, kỹ năng, thái độ và khả năng mà hiện đang được sở hữu ở mức trung bình cao và được nhận thức cao về tầm quan trọng.

Xây dựng nhóm có nhận thức khá cao về tầm quan trọng trong khi mức độ sở hữu hiện tại chỉ ở mức trung bình thấp, tái phân bổ nguồn lực đối với nhóm có nhận thức khá cao về tầm quan trọng và mức độ sở hữu hiện tại cũng ở mức trung bình cao.

Phát triển nhóm có nhận thức cao về tầm quan trọng nhưng doanh nghiệp chỉ đang sở hữu ở mức thấp và trung bình.

CÁC XU HƯỚNG XÃ HỘI, KINH DOANH VÀ CÔNG NGHỆ TIÊU BIỂU TÁC ĐỘNG NHU CẦU NHÂN SỰ LOGISTICS

Có một sự tương đồng khá thú vị khi cả doanh nghiệp dịch vụ logistics và doanh nghiệp sản xuất tham gia khảo sát đều lựa chọn 4 xu hướng đầu tiên có tác động lớn đến nhu cầu nhân sự logistics tới năm 2023, trong đó có yếu tố thứ 5 được xác định có tác động lớn đến nguồn nhân lực ngành logistics:

- Phát triển Logistics/Chuỗi cung ứng bền vững
- Ứng dụng giao dịch điện tử
- Logistics phân phối đa kênh
- Sự thay đổi về tương lai việc làm
- Áp dụng trí tuệ nhân tạo (AI), một số ứng dụng công nghệ khác (kết nối không dây, dữ liệu lớn, internet vạn vật)

Các xu hướng trên tạo ra các tác động và ảnh hưởng trực tiếp đến nguồn nhân lực ngành logistics, tạo ra sự thay đổi về nhu cầu cho một số vị trí ngành nghề có liên quan trong tương lai.

TÁC ĐỘNG CỦA CÁC XU HƯỚNG XÃ HỘI, KINH DOANH VÀ CÔNG NGHỆ ĐẾN NHU CẦU NHÂN SỰ LOGISTICS

 Theo đánh giá của các doanh nghiệp logistics, đến năm 2023:

Các vị trí nghề sẽ gia tăng:

Công nghệ thông tin logistics
Kinh doanh logistics
Dịch vụ chăm sóc khách hàng

Các nghề sẽ có xu hướng giảm:

Vận hành kho
Quản lý tồn kho
Điều độ khai thác vận tải

 Trong khi đó, các doanh nghiệp sản xuất nhìn nhận rằng:

Các vị trí nghề sẽ gia tăng

Công nghệ thông tin logistics
Đóng gói hàng, dán nhãn
Kiểm tra chất lượng

Các nghề sẽ có xu hướng giảm:

Vận hành kho
Chứng từ xuất nhập khẩu
Khai thuê hải quan

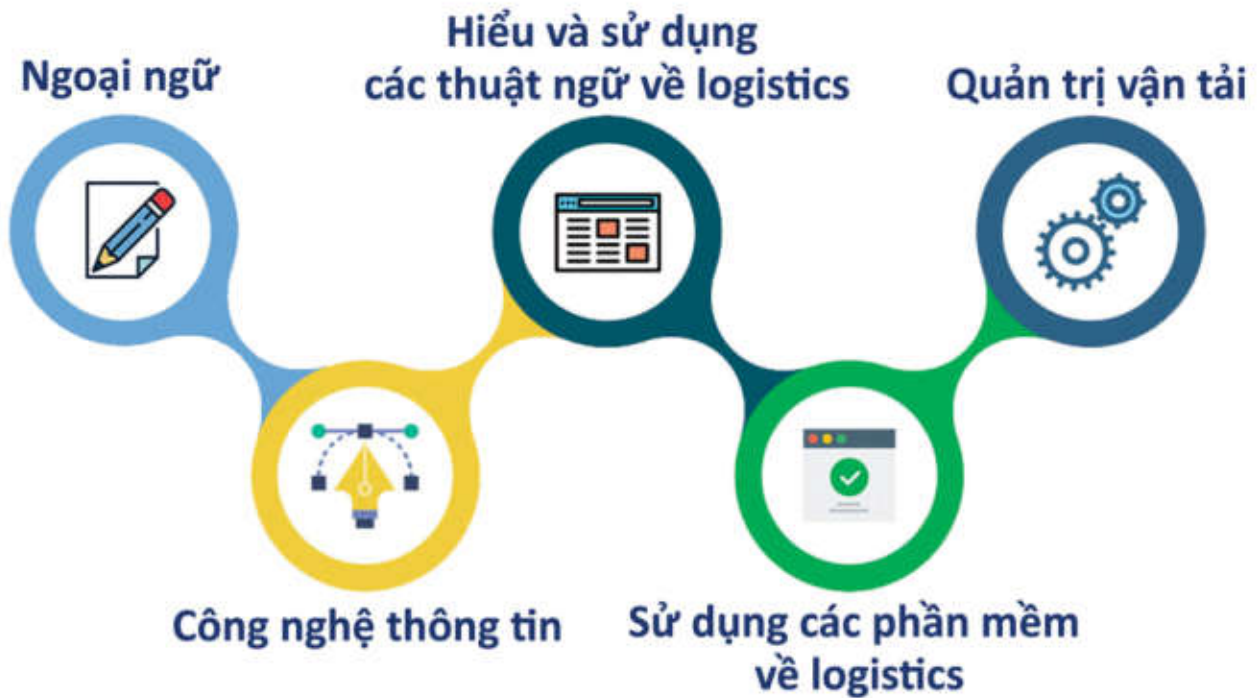

NHU CẦU NHÂN SỰ LOGISTICS SỞ HỮU KIẾN THỨC VÀ KỸ NĂNG LOGISTICS

Kết quả khảo sát cho thấy rằng các doanh nghiệp logistics đánh giá nhu cầu nhân sự sở hữu **5 kiến thức và kỹ năng logistics** sau đây ở mức ưu tiên cao và tiến gần đến mức rất cao, bao gồm:

Nhu cầu nhân sự sở hữu các kiến thức, kỹ năng logistics trong 3 năm tới ở các doanh nghiệp sản xuất cũng cho thấy rằng có cùng một dạng thức nhu cầu theo đó 3 trong 5 kiến thức và kỹ năng có mức ưu tiên khá cao: **công nghệ thông tin, sử dụng các phần mềm về logistics và ngoại ngữ.**

Ngoài ra, có 2 kiến thức và kỹ năng có tính đặc thù ở các DN sản xuất: **quản trị thu mua và quản trị đơn hàng.**

NHU CẦU NHÂN SỰ LOGISTICS SỞ HỮU CÁC THÁI ĐỘ VÀ KHẢ NĂNG THIẾT YẾU KHÁC

Kết quả khảo sát cho thấy điều thú vị là **5 thái độ và khả năng** với nhu cầu ưu tiên cao và tiến đến rất cao mà nhân sự logistics làm việc trong các doanh nghiệp logistics và các doanh nghiệp sản xuất cần phải có, cũng chính là các thái độ và khả năng yêu cầu sẽ ở mức ưu tiên cao và tiến gần đến mức rất cao trong 3 năm tới.

Tuân thủ quy định, chính sách
(bao gồm bảo mật thông tin doanh nghiệp)

Tính trung thực, tích cực trong công việc

Thích nghi với áp lực công việc cao

Giải quyết vấn đề và thích nghi

Đáp ứng nhanh sử dụng công nghệ mới

Điều này có nghĩa rằng các doanh nghiệp logistics coi trọng tuyển dụng nhân sự có tính kỷ luật cao, là “công dân của tổ chức”:

 Sở hữu kỹ năng giải quyết vấn đề

 Chịu được áp lực công việc

 Trung thực và tích cực trong công việc

 Đáp ứng nhanh với công nghệ mới

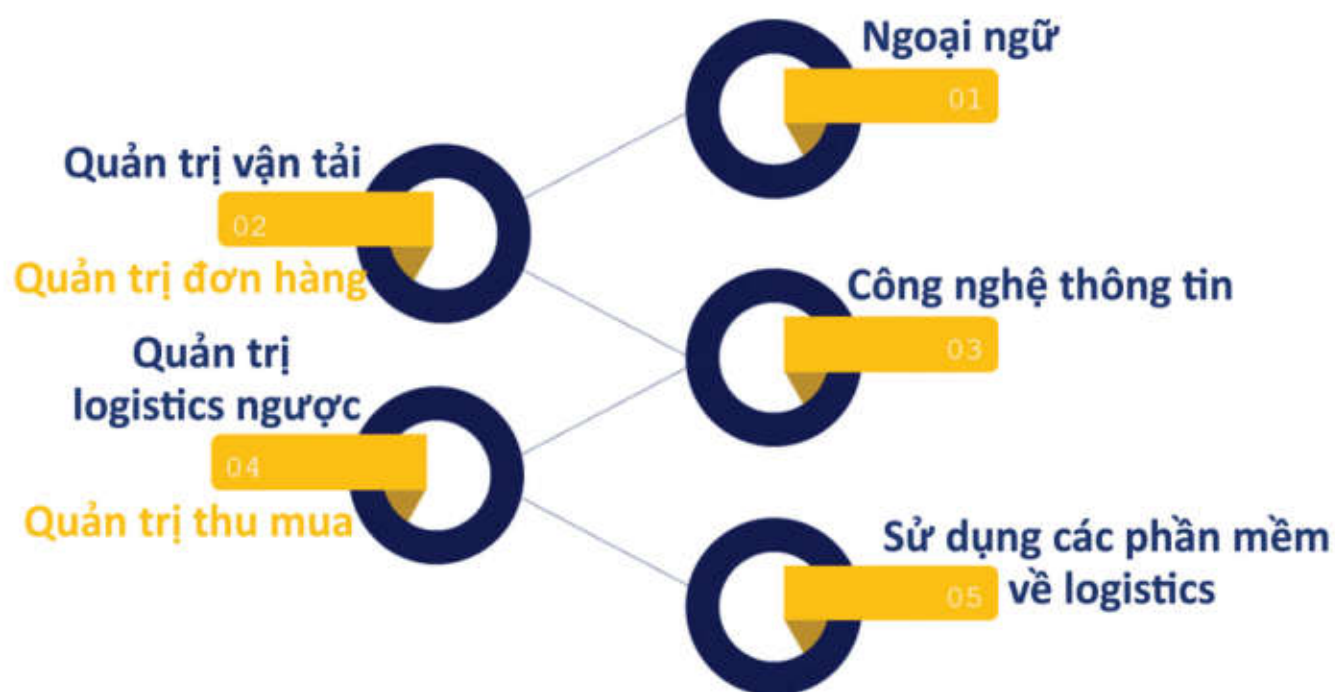
Ngoài ra, các thái độ và khả năng khác cũng có mức nhu cầu ưu tiên cao:

- Lập kế hoạch công việc
- Quan sát, suy nghĩ, phân tích và ra quyết định
- Làm việc nhóm

**SO SÁNH MỨC ĐỘ
SỞ HỮU HIỆN TẠI VÀ NHU CẦU TƯƠNG LAI
ĐỐI VỚI NHÂN SỰ LOGISTICS SỞ HỮU
KIẾN THỨC VÀ KỸ NĂNG LOGISTICS**

Kết quả khảo sát cho thấy rằng **5 kiến thức và kỹ năng logistics** mà có sự khác biệt lớn nhất giữa nhu cầu và mức độ sở hữu hiện tại ở các doanh nghiệp logistics và các doanh nghiệp sản xuất:

Những kết quả nói trên đặc biệt nhấn mạnh tầm quan trọng của việc đào tạo nhằm trang bị kiến thức và kỹ năng về ngoại ngữ, công nghệ thông tin, và sử dụng các phần mềm về logistics, cũng như các kiến thức và kỹ năng chuyên ngành logistics khác.

SO SÁNH MỨC ĐỘ SỞ HỮU HIỆN TẠI VÀ NHU CẦU TƯỞNG LẠI ĐỐI VỚI NHÂN SỰ LOGISTICS SỞ HỮU CÁC THÁI ĐỘ VÀ KHẢ NĂNG THIẾT YẾU KHÁC

Kết quả khảo sát cho thấy rằng nhu cầu nhân sự sở hữu tất cả các thái độ và khả năng thiết yếu ở các doanh nghiệp logistics cũng như ở các doanh nghiệp sản xuất đều lớn hơn mức độ sở hữu hiện tại các thái độ và khả năng này, trong đó 5 thái độ và khả năng mà có sự khác biệt lớn nhất giữa nhu cầu và mức độ sở hữu hiện tại ở các doanh nghiệp này:

Những kết quả đặc biệt nhấn mạnh tầm quan trọng của việc đào tạo nhằm trang bị kiến thức và kỹ năng về quan sát, suy nghĩ, phân tích và ra quyết định, tính sáng tạo, thích nghi và sử dụng công nghệ mới cũng như các thái độ và khả năng thiết yếu khác cho nhân sự logistics hoàn thành tốt công việc trong các doanh nghiệp logistics và doanh nghiệp sản xuất ở Việt Nam.

Trong việc đánh giá, so sánh về nhu cầu trong tương lai và mức độ sở hữu hiện tại các kiến thức, kỹ năng về logistics cũng như thái độ và khả năng thiết yếu khác, nhóm nghiên cứu cũng chỉ ra rằng, doanh nghiệp cần chú trọng liên tục, duy trì bền vững nhóm kiến thức, kỹ năng, thái độ và khả năng mà hiện đang được sở hữu ở mức trung bình cao và có nhu cầu cao, chú trọng xây dựng nhóm có nhu cầu khá cao trong khi mức độ sở hữu hiện tại ở mức trung bình thấp, tái phân bổ nguồn lực đối với nhóm có mức nhu cầu ưu tiên vừa và mức độ sở hữu hiện tại ở mức trung bình cao và chú trọng phát triển nhóm có nhu cầu ưu tiên khá cao và doanh nghiệp chỉ đang sở hữu ở mức trung bình.

MỘT SỐ ĐỀ XUẤT VÀ KIẾN NGHỊ CHÍNH

Đề xuất với Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ

- ☰ Xây dựng và ban hành Chiến lược phát triển ngành logistics Việt Nam giai đoạn 2021 - 2030 và định hướng đến năm 2050, trong đó nội dung đào tạo nhân lực và nâng tầm kỹ năng lao động ngành logistics được xem là một trong những giải pháp đột phá.

- ☰ Xây dựng và ban hành Nghị định về khuyến khích doanh nghiệp và các bên liên quan trong hoạt động giáo dục nghề nghiệp, giáo dục đại học, trong đó có quy định về cơ chế hợp tác giữa doanh nghiệp và cơ sở giáo dục nghề nghiệp, giáo dục đại học.

Đề xuất với một số Bộ, Cơ quan ngang Bộ

- Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội xem xét, cần thiết phải đưa nội dung về đào tạo, đào tạo lại, đào tạo kỹ năng về logistics đáp ứng yêu cầu của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 trong quá trình xây dựng và thực hiện Đề án nâng tầm kỹ năng lao động Việt Nam, sớm triển khai xây dựng và ban hành bộ tiêu chuẩn nghề và khung trình độ quốc gia đào tạo nghề về logistics tương thích với trình độ chung của ASEAN và quốc tế.
- Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội xem xét, khuyến khích các cơ sở đào tạo xem xét, cân nhắc phát triển đào tạo các ngành, nghề có vị trí việc làm mà xã hội đang thiếu hụt và có nhu cầu tuyển dụng cao: Kinh doanh logistics; CNTT logistics, các vị trí việc làm khác mà doanh nghiệp có nhu cầu tuyển dụng cao được trình bày trong báo cáo này.
- Bộ Công Thương xem xét, chủ trì phối hợp với các bên liên quan Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội; Hiệp hội Doanh nghiệp liên quan; Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam... để thiết kế các chương trình, hỗ trợ việc đánh giá nhu cầu kỹ năng và việc làm về logistics để đưa các thông tin này vào Báo cáo logistics Việt Nam hàng năm, làm thông tin tham khảo định hướng cho đào tạo, tuyển dụng lao động logistics phù hợp với nhu cầu phát triển kinh tế xã hội của đất nước và của từng vùng, địa phương.

MỘT SỐ ĐỀ XUẤT VÀ KIẾN NGHỊ CHÍNH

Đề xuất kiến nghị liên quan đến nhà trường

Các cơ sở Giáo dục nghề nghiệp :

Cần xác định những vị trí công việc mà doanh nghiệp hiện nay đang có nhu cầu tuyển dụng lao động ở mức cao làm cơ sở cho việc xây dựng đề án mở mã ngành đào tạo.

Cần chủ động thúc đẩy việc gắn kết trong đào tạo với Doanh nghiệp để tạo điều kiện cho sinh viên tiếp cận công việc thực tiễn phù hợp với ngành/nghề được đào tạo và tham gia học kỳ doanh nghiệp.

Khi xây dựng/cập nhật chương trình đào tạo cần chú trọng cung cấp những yêu cầu đã chỉ ra trong hồ sơ năng lực của báo cáo này.

Đề xuất kiến nghị liên quan đến doanh nghiệp

- Doanh nghiệp có thể tham khảo hồ sơ năng lực và xu hướng phát triển của ngành trong báo cáo này để xây dựng chiến lược bồi dưỡng, phát triển nguồn nhân lực phù hợp với chiến lược phát triển chung của doanh nghiệp.
- Doanh nghiệp nên chủ động hợp tác với các trường trong việc đào tạo nguồn nhân lực bằng cách cung cấp thông tin về nhu cầu tuyển dụng, các yêu cầu về kiến thức, kỹ năng, thái độ cho các vị trí công việc cụ thể.
Từ đó làm cơ sở giúp cho cơ quan quản lý nhà nước điều chỉnh các chính sách, chỉ tiêu và các chuẩn đào tạo liên quan cũng như giúp các trường điều chỉnh chương trình đào tạo đảm bảo chất lượng đầu ra của đào tạo gần với nhu cầu thực của doanh nghiệp và xu hướng phát triển của ngành.
- Việc doanh nghiệp tham gia sâu vào các hoạt động đào tạo từ việc tham gia xây dựng tiêu chuẩn nghề, góp ý và xây dựng chương trình đào tạo tại doanh nghiệp và đánh giá chất lượng sinh viên, đồng thời giúp doanh nghiệp chủ động giải quyết bài toán thiếu hụt lao động cho hoạt động sản xuất và phát triển kinh doanh của doanh nghiệp.

**Báo cáo này được thực hiện nhằm
cập nhật những kết quả thu được từ
Báo cáo dự báo kỹ năng nghề ngành logistics
giai đoạn 2021 - 2023**

(Hội đồng tư vấn kỹ năng nghề ngành logistics – LIRC, 2021)

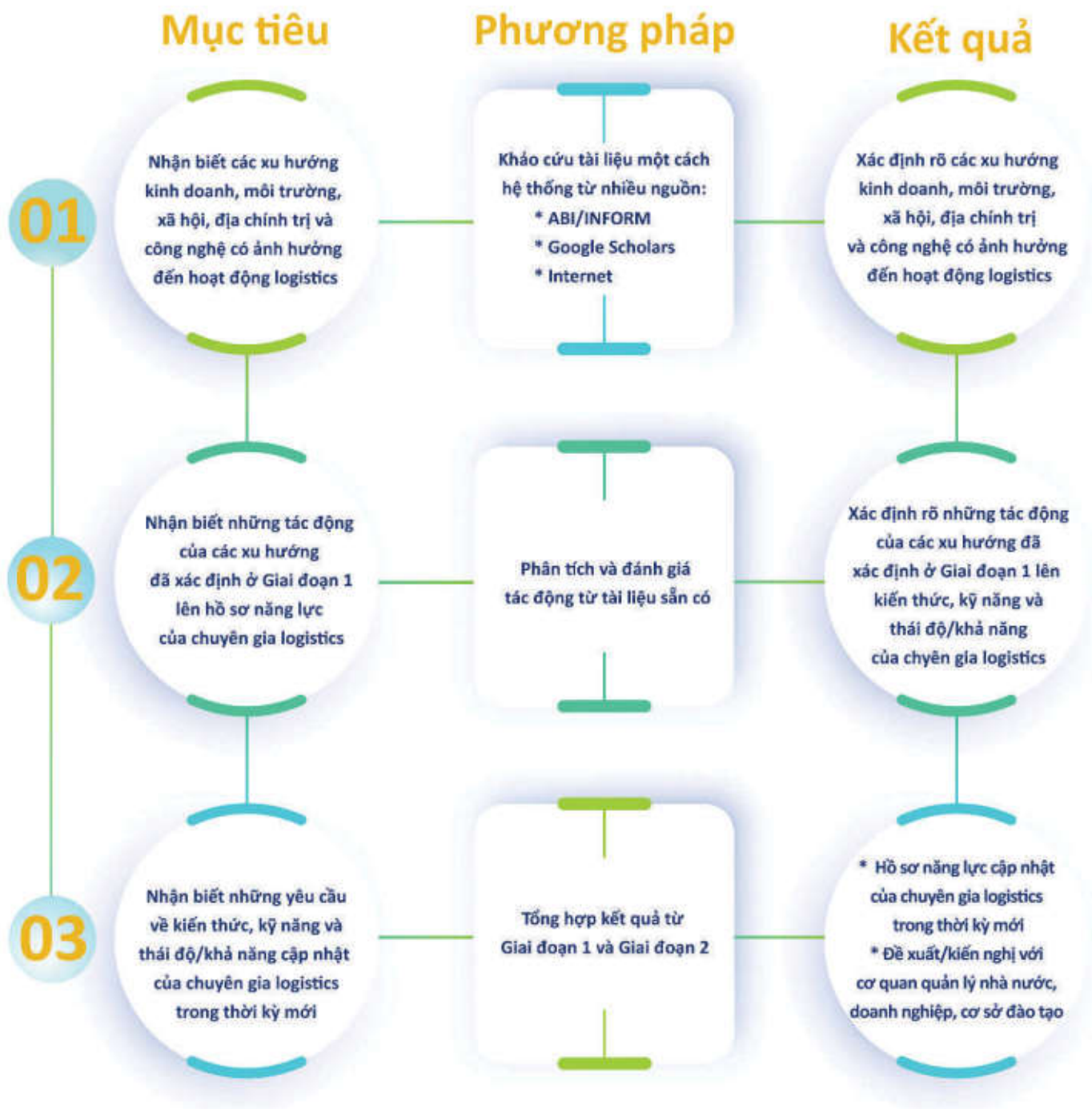
Trong khuôn khổ của báo cáo này, các xu hướng về kinh doanh, môi trường, xã hội và địa chính trị, cũng như công nghệ có ảnh hưởng đến hoạt động logistics từ 2023 sẽ được cập nhật và các tác động dẫn đến một số thay đổi về kiến thức, kỹ năng, thái độ/khả năng của nhân sự logistics sẽ được đánh giá.

Dựa vào đó, hồ sơ năng lực của nhân sự logistics trong kỷ nguyên mới sẽ được điều chỉnh, một số kết luận và kiến nghị cũng sẽ được nêu ra nhằm có được sự chuẩn bị tốt nhất cho nhân sự logistics ở Việt Nam từ góc độ cơ quan quản lý nhà nước, doanh nghiệp cũng như các cơ sở đào tạo.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

**Báo cáo cập nhật dự báo kỹ năng nghề
ngành logistics Việt Nam được thực hiện
qua 3 giai đoạn với phương pháp nghiên cứu như sau:**

TỔNG QUAN CÁC XU HƯỚNG CÓ ẢNH HƯỞNG ĐẾN HOẠT ĐỘNG LOGISTICS

Các xu hướng về kinh doanh

Logistics và chuỗi cung ứng đóng vai trò then chốt cung cấp các dịch vụ hỗ trợ cho tất cả các ngành khác trong nền kinh tế quốc dân.

Vai trò quan trọng (then chốt cung cấp các dịch vụ hỗ trợ cho tất cả các ngành khác) của quản trị logistics và chuỗi cung ứng vẫn còn nguyên giá trị cho đến hôm nay và vẫn sẽ tiếp tục là trọng tâm không chỉ trong năm 2024 mà còn của nhiều thập kỷ tới.

Lĩnh vực logistics và chuỗi cung ứng sẽ cần phải thay đổi để đáp ứng sự phát triển của thương mại điện tử nhằm cung cấp cho khách hàng những lựa chọn giao hàng nhanh chóng và thuận tiện hơn.

Với sự phát triển của thương mại điện tử, giao hàng chặng cuối (last-mile delivery) là lĩnh vực tiếp tục có nhiều thay đổi đặc biệt ở khía cạnh ứng dụng công nghệ và hợp tác chuỗi cung ứng nhằm gia tăng khả năng hồi đáp của chuỗi.

TỔNG QUAN CÁC XU HƯỚNG CÓ ẢNH HƯỞNG ĐẾN HOẠT ĐỘNG LOGISTICS

Các xu hướng về và địa chính trị

Cấu trúc cũng như các phương thức hoạt động của logistics và chuỗi cung ứng có một số thay đổi dưới tác động của những xu hướng về xã hội và địa chính trị ở tầm vĩ mô, đặc biệt khi nền kinh tế của một quốc gia ngày càng hội nhập vào khu vực và toàn cầu, nhằm nâng cao các khả năng thích ứng, linh hoạt, nhanh nhẹn, ứng biến và phục hồi và tiếp tục tạo ra giá trị cho khách hàng.

Cuộc chiến đang diễn ra ở Ukraine đã làm trầm trọng thêm các cuộc khủng hoảng chuỗi cung ứng tồn tại từ trước, góp phần trực tiếp vào việc tăng giá nhiên liệu và lương thực. Điều này đã đẩy chuỗi cung ứng toàn cầu vào một cuộc khủng hoảng sâu sắc hơn.

Những cuộc tấn công của nhóm Houthi ở Biển Đỏ đã gây ra những tác động to lớn lên nền kinh tế cũng như chuỗi cung ứng toàn cầu.

Các xu hướng về môi trường

Ngành logistics và chuỗi cung ứng trong nhiều năm qua đã định hướng phát triển theo hướng xanh hóa, bền vững và hỗ trợ cho nền kinh tế tuần hoàn và xu hướng này sẽ vẫn tiếp diễn từ năm 2024 trở đi nhằm hướng đến mục tiêu giảm phát thải ròng bằng không (net zero) vào năm 2050.

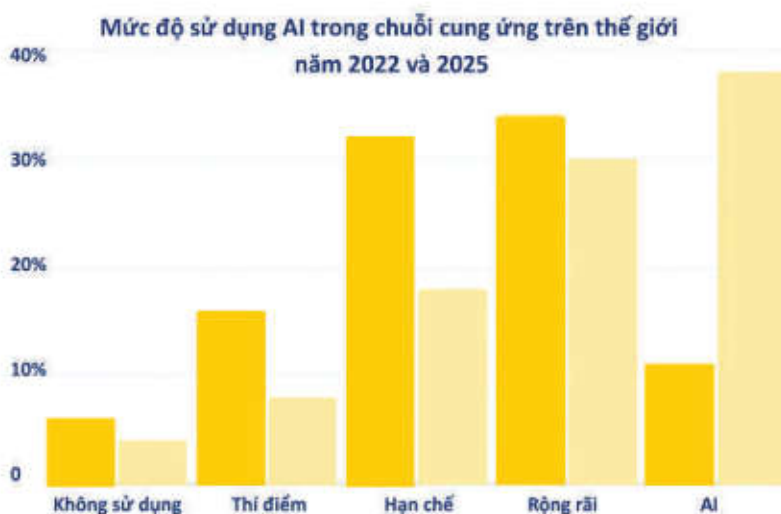

Các xu hướng về công nghệ

Các công nghệ tiên tiến đang cách mạng hóa logistics và chuỗi cung ứng: trí tuệ nhân tạo, phân tích dữ liệu, tự động hóa, học máy, Internet vạn vật, công nghệ chuỗi khối (blockchain), những công nghệ khác, chuỗi cung ứng “thông minh” đang trở nên phổ quát hơn và làm thay đổi quản trị logistics và chuỗi cung ứng.

Một số công nghệ chủ chốt đang giúp chuyển đổi ngành logistics, mở đường cho chuỗi cung ứng nâng cao tính kết nối và hiệu quả hơn.

Dự báo trong vài năm tới sẽ bùng nổ việc ứng dụng trí tuệ nhân tạo vào ngành logistics và chuỗi cung ứng.

Các xu hướng công nghệ trong ngành logistics và chuỗi cung ứng

IoT cũng là một công nghệ thay đổi cuộc chơi trong lĩnh vực logistics. Các thiết bị IoT như cảm biến, chip RFID và thiết bị theo dõi GPS có thể cung cấp dữ liệu thời gian thực về vị trí, tình trạng hàng hóa trong toàn bộ chuỗi cung ứng.

TÁC ĐỘNG CỦA CÁC XU HƯỚNG KINH DOANH, MÔI TRƯỜNG, XÃ HỘI, ĐỊA CHÍNH TRỊ VÀ CÔNG NGHỆ ĐẾN NHU CẦU KỸ NĂNG NGHỀ NGÀNH LOGISTICS

Logistics thông minh
hoặc Logistics 4.0

Công nghệ thông tin
và truyền thông (ICT)

01

02

Các xu hướng về
công nghệ, kinh doanh,
môi trường, xã hội
và địa chính trị
tạo ra những tác động
đối với hồ sơ năng lực
của nhân sự logistics
trong thời kỳ

04

03

Nhà máy thông minh
ứng dụng công nghệ như AI

Tích hợp Internet vạn vật
(IoT)

Năng lực CNTT là những kỹ năng và khả năng cần thiết để làm việc với các hệ thống công nghệ thông tin. Các năng lực cần thiết khác bao gồm sự hiểu biết và khả năng sử dụng phần mềm logistics, khả năng làm việc đa nhiệm, khả năng lập kế hoạch dự phòng và khả năng tương tác (theo đó máy móc, thiết bị, cảm biến và con người kết nối và giao tiếp với nhau thông qua IoT).

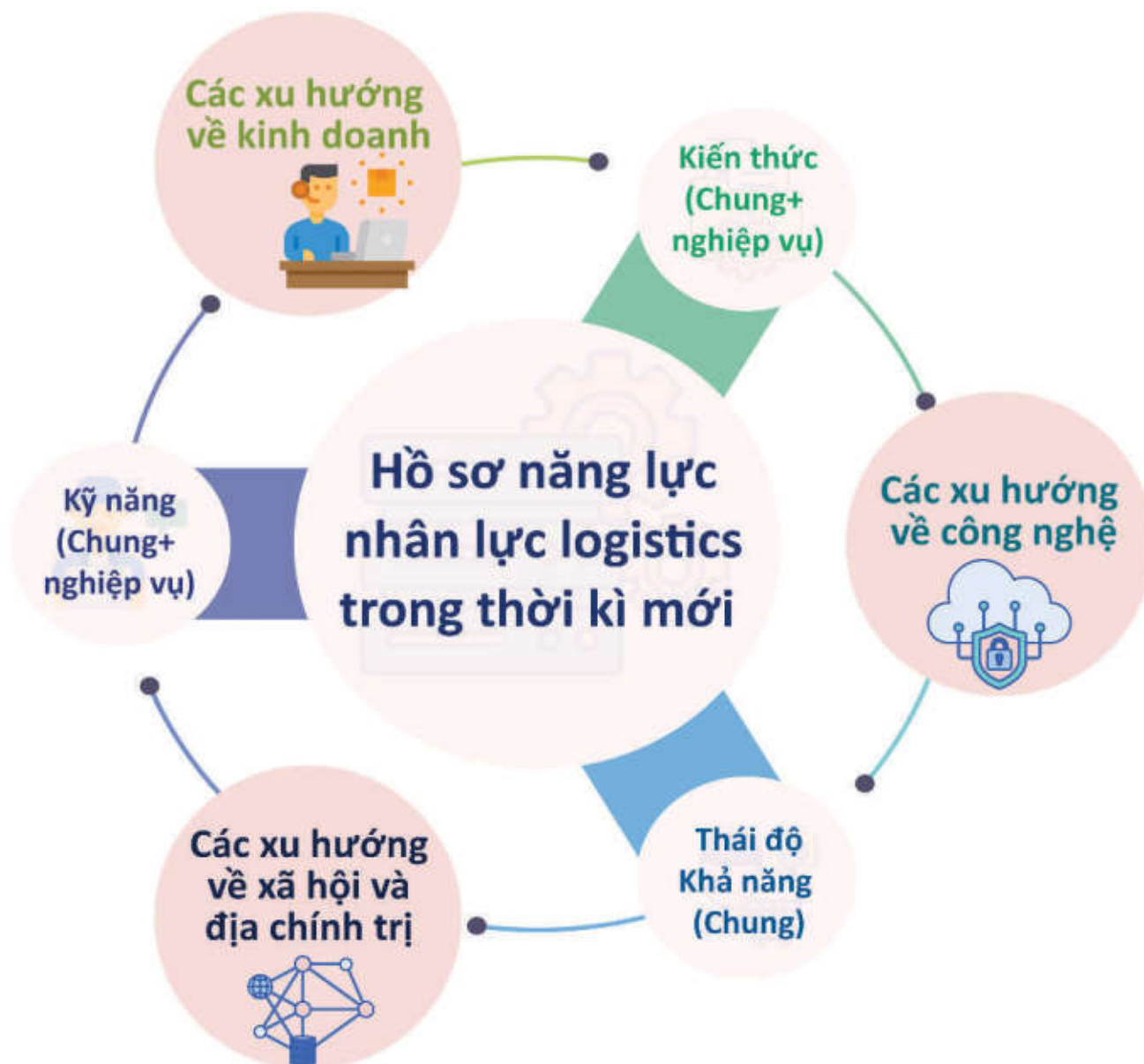
Sau đại dịch COVID-19, yêu cầu về một số năng lực logistics quan trọng khác cũng xuất hiện trong các bối cảnh cụ thể, chẳng hạn như hợp tác chuỗi cung ứng cho các hoạt động logistics nhân đạo (Fard và Papier, 2023), hoặc kiến thức về tự động hóa, kỹ năng kỹ thuật và quản lý mối quan hệ nhà cung cấp, cùng một số năng lực khác, để ứng phó với những thay đổi chiến lược cần thiết nhằm nâng cao khả năng phục hồi của chuỗi cung ứng.

Phát triển bền vững là một động lực thay đổi đáng chú ý khác có tác động đến năng lực của nhân sự logistics trong thời kỳ mới.

Những năng lực chính liên quan đến lĩnh vực này như quản lý quan hệ với nhà cung cấp, cũng như kiến thức cơ bản về bảo vệ môi trường và phát triển bền vững.

Nhìn chung, các xu hướng về công nghệ, kinh doanh, môi trường, xã hội và địa chính trị nêu trên sẽ có tác động to lớn đến tương lai việc làm và yêu cầu năng lực trong tất cả các lĩnh vực kinh tế, bao gồm cả logistics và chuỗi cung ứng. Theo đó, một số công việc truyền thống sẽ dần biến mất trong khi các công việc mới sẽ được tạo ra, và hồ sơ năng lực liên quan đến công việc cũng sẽ thay đổi tương ứng.

CẬP NHẬT NHU CẦU NHÂN SỰ VÀ HỒ SƠ NĂNG LỰC CỦA NHÂN SỰ LOGISTICS TRONG THỜI KỲ MỚI

Cập nhật hồ sơ năng lực của nhân lực logistics trong thời kỳ mới

Nhóm	Năng lực
Kiến thức và kỹ năng	<ul style="list-style-type: none">Kỹ năng lập kế hoạch, vận hành phương tiện và thiết bịKiến thức về quản trị đơn hàng và dịch vụ khách hàngKiến thức về quản trị thu muaKiến thức về quản trị vận tảiKiến thức về quản trị logistics ngượcKiến thức về quản trị cơ sở vật chấtKiến thức về quản trị kho hàng, đóng gói và xử lý bao bìKỹ năng sử dụng các phần mềm, hiểu và sử dụng các thuật ngữ về logisticsKiến thức về ngoại ngữKiến thức công nghệ thông tin và công nghệ sốKiến thức cơ bản về ứng dụng trí tuệ nhân tạo và học máyKiến thức cơ bản về ứng dụng điều khiển robot tự động hóaKiến thức cơ bản về ứng dụng Internet vạn vậtKiến thức cơ bản về quản trị rủi ro và phục hồiKiến thức cơ bản về bảo vệ môi trườngKiến thức cơ bản về logistics bền vữngKỹ năng xử lý và phân tích dữ liệuKỹ năng sử dụng các phần mềm tính toán
Thái độ và khả năng	<ul style="list-style-type: none">Khả năng lập kế hoạch công việcKhả năng giao tiếp bằng lời nói và văn bảnKhả năng năng thích nghi và làm việc độc lập với cường độ caoKhả năng quan sát, phán đoán, đánh giá tình huống và xử lý vấn đềKhả năng làm việc đa nhiệm, làm việc phối hợp nhómKhả năng quản lý thời gianKhả năng thích nghi và sử dụng công nghệ mớiKhả năng sáng tạo trong công việcKhả năng linh hoạt trong công việcKhả năng làm việc kiên trì và nhẫn nạiKhả năng thương thuyết và đàm phánKhả năng phán đoán cảm xúcThái độ làm việc chuyên nghiệpThái độ cầu tiến học hỏi, tích cực và trách nhiệm trong công việcThái độ trung thực trong công việcThái độ tuân thủ quy định, chính sách (bảo mật thông tin doanh nghiệp)Thái độ tuân thủ quy trình làm việc và an toàn lao độngThái độ lấy khách hàng làm trọng tâm trong công việcKhả năng ứng xử tốt với khách hàngThái độ hướng tới kết quả công việcTư duy hệ thống, kỹ thuật sốKhả năng bền bỉ, kiên cường, nhanh chóng phục hồi

MỘT SỐ ĐỀ XUẤT VÀ KIẾN NGHỊ CHÍNH

Các đề xuất và kiến nghị nêu rõ trong Báo cáo dự báo kỹ năng nghề ngành logistics giai đoạn 2021 - 2023 cần tiếp tục được thực hiện.

Thực hiện các đề xuất và kiến nghị trong Báo cáo dự báo kỹ năng nghề ngành logistics giai đoạn 2021-2023 cần được đánh giá chi tiết trong một nghiên cứu bổ sung nhằm chỉ ra những vướng mắc và đề xuất kế hoạch hành động để cải tiến.

Mọi trích dẫn thông tin từ tài liệu này phải nêu rõ nguồn
“BÁO CÁO DỰ BÁO KỸ NĂNG NGHỀ NGÀNH LOGISTICS
2021 - 2023”

Ban thư ký Hội đồng Tư vấn Kỹ năng nghề ngành Logistics

028 3932 5169

www.lirc.vn

bea@vcci-hcm.org.vn

Lầu 4 VCCI-HCM
171 Võ Thị Sáu, quận 3,
TP. Hồ Chí Minh